

Boekennieuws

Jan Deckwitz

Titel : **Canon van Borne: vijftig vensters op de historie van Borne**

Auteurs : Jan ter Beke†; Hans Gloerich
Tonnie Monnink; Annemie Mulders–Gordijn; Martin Thiehatten; Tonny Vrijkorte

ISBN / EAN : 978-90-6289-656-1

NUR-code : 521 (regionale cultuur)

Uitgever : Uitgeverij Smit van 1876

Vormgeving : Harrie Faber

Op 13 juli jl. is de canon van Borne gepresenteerd. Voor de duidelijkheid, een canon is een verzameling van beschreven onderwerpen, chronologisch geordend, uit de historie van een land, streek, stad of dorp.

De canon van Borne bestaat uit 50 van die beschreven onderwerpen, in de titel hierboven aangegeven met “vensters”. Het zijn vensters: dat wil zeggen: er wordt aandacht besteed, een inkijk gegeven, in het onderwerp, zo mogelijk aangevuld met figuren, tekeningen of foto's. Het onderwerp wordt niet uitputtend beschreven, als de lezer geïnteresseerd is kan hij met een venster als gegeven verder onderzoek doen en eventueel zijn eigen bevindingen publiceren (bijvoorbeeld in ons verenigingsblad *Boorn & Boerschop*).

Bij het boek is een CD gevoegd waarop een aantal verhalen worden verteld door Annemie Mulders, zodat ook slechtienden kennis van de inhoud kunnen nemen. Tevens staat hierop een gedicht over Borne in het Twents, gemaakt en voorgelezen door Gerrit Rensink.

Het schrijven van vijftig vensters is een intensieve klus waar de nodige tijd voor moet worden uitgetrokken. In goed overleg is dan ook door het bestuur van de heemkundevereniging besloten, deze vensters te laten schrijven door meerdere auteurs; het zijn er zes geworden. Naast het schrijven is ook naarstig gezocht naar “plaatjes” die bij het onderwerp horen. Deze zijn door de auteurs en anderen ingebracht, ook is hiervoor een beroep gedaan op het gemeentearchief van Borne.

De vormgeving van het boek was in handen van Harrie Faber van Uitgeverij Smit van 1876. En er mag gezegd worden, de uitgeverij heeft er een schitterend boek van gemaakt. De tijdsbeelden zijn zowel met jaartallen als met een kleur aangegeven. Waar je ook begint te lezen, direct is duidelijk in welke tijdsperiode het onderwerp speelt.

Het eerste venster handelt over een gebeurtenis, zo'n 35.000 jaar geleden; er sterft een mammoet. De overblijfselen, een aantal botten, zijn enkele

jaren terug in de Stroom Esch teruggevonden. Vergelijking met een aantal andere vindplaatsen geeft een beeld van de grootte van de mammoet, zijn levenswijze en zijn voeding.

Een volgende vondst is het resultaat van mensenwerk. Het zijn urnen met asresten en enkele giften die aan de doden zijn meegegeven. Deze kunnen worden gedateerd in de bronstijd.

Vervolgens komen teruggevonden resten van boerderijen aan de orde, gevonden restanten van de hier gevestigde Romeinen. Ook bovengronds zijn resultaten te vinden vanuit het verleden, hierbij kunt u denken aan landweren als verdedigingsgrens, verhoging van het land door de wijze van bemesting of grachten om belangrijke gebouwen. Een voorbeeld hiervan is de havezate “Het Weleveld”, maar ook de Hondenborg op het Tusveld.

Niet de alleen zaken uit het verre verleden komen aan de orde, ook van recentere tijd zijn zaken interessant en van belang. Wat dacht u van ontwikkelingen in het onderwijs, de opzet van een gemeenteziekenhuis, oorlogstijd en het ontstaan van specifieke gebouwen. In het laatste geval denk ik aan het slechts enkele jaren geleden gebouwde Kulturhuis de Bijenkorf.

Al met al is het is een boeiend boek geworden: vijftig onderwerpen passeren vanzelfsprekend, alsof er verder niets meer te melden is. U weet wel beter, elk onderwerp kan verder uitgediept worden naar inhoud, naar overblijfselen, naar jaartallen of betrokken mensen. Zo zal het ook wel blijven en zo kan het ook u overkomen om zaken verder te onderzoeken. Wilt u kond doen van uw bevindingen: schrijf het verhaal, het vervolghet verhaal of het boek.